

## **252. САСТАНАК СЕКЦИЈЕ ЗА ИСТОРИЈУ МЕДИЦИНЕ СЛД ИЗ ИСТОРИЈЕ СУДСКЕ**

**Проф. др Слободан Николић**  
**РАДОВИ ПРОФЕСОРА МИЛОВАНОВИЋА У ВЕЗИ СА СИФИЛИСОМ**

### **САЖЕТАК ПРЕДАВАЊА**

Професор Милован Миловановић (1884-1948) оснивач је Судско-медицинског завода, данашњег Института за судску медицину Медицинског факултета Универзитета у Београду и његов први управник, као и први наставник и предавач судске медицине на новооснованом Медицинском факултету. Између осталог, бавио се и форензичким аспектима сифилиса и објавио је четири рада из ове области: два на српском језику (у часопису *Медицински преглед*), један на немачком (*Deutsche Zeitschrift für die Gesamte Gerichtliche Medicin*) и један на француском (*Annales de médecine légale*). У првом раду на српском, Миловановић детаљно разматра све тада познате спољашње и унутрашње патоанатомске карактеристике примарног, секундарног и терцијарног сифилиса, као и њихову диференцијалну дијагнозу, уз разматрање дијагностичке вредности *сифилисних стигмата*. У другом раду, који је проспективна аутопсијска студија, закључује да је у нашим условима, најчешћи узрок природне напрасне смрти био сифилис, а не атеросклероза, као у већини других европских земаља. У радовима на француском и немачком језику, Миловановић истиче да малариотерапија подстиче код непотпуно излечених паралитичара склоност ка самоубиству и да је то ризик ове терапије код њих.

Маларотерапија стварала је побољшање стања пацијента, бољи увид у сопствену болест и исход, па самим тим је ремисија утицала и на доношење одлуке да се изврши самоубиство: свесно и намерно уништење сопственог живота због тешке и неизлечиве болести.

**Асис. др Алекса Лековић**  
**ТЕШКИ КАРДИОВАСКУЛАРНИ СИФИЛИС – ФОРЕНЗИЧКИ ПРЕПАРАТ ИЗ  
ЗБИРКЕ ПРОФЕСОРА МИЛОВАНОВИЋА**

### **САЖЕТАК ПРЕДАВАЊА**

У форензичкој збирци коју је између два светска рата формирао професор Милован Миловановић и која је служила пре свега као учило за студенте Медицинског и Правног факултета, налази се и неколицина врло илустративних препарата, углавном срца и великих крвних судова, са променама насталим у склопу сифилиса. Најинтересантнији од њих јесте препарат из 1927. године, који обухвата срце, велике крвне судове и дела задњег зида грудног коша са костима. Посуда у којој је био препарат отворена је и препарат је форензички потпуно обрађен на начин који није био могућ у време професора Миловановића. Поред детаљних мерења обима дилатиране аорте и микроскопског прегледа узетих исечака срца и зида аорте, урађен је и постмортални ЦТ преглед препарата и компјутерска софтверска 3Д реконструкција како би се визуелизовале ерозивне промене на предњим странама тела доњих грудних пршљенова настале механичким осцилацијама задњег зида грудног дела сифилистично промењене и екстремно дилатиране аорте – ерозивне промене на костима које се нису могле видети без скидања меких ткива, односно грдног дела аорте. На овај су начин презентоване промене на костима које уопште овако детаљно нису могле бити виђене у време када је препарат настао. Овим желимо да истакнемо значај постморалне ЦТ и друге савремене визуелне дијагностике у форензичкој патологији и то на историјском биолошком материјалу